

Τα διηγήματα της συλλογής του **Θεόδωρου Γρηγοριάδη** αρθρώνονται με εσκεμμένα **ελλειπτικό** τρόπο επιδιώκοντας να δείξουν τι ακριβώς συμβαίνει με μια **ιστορία** όταν μετατρέπεται σε **λογοτεχνία**

ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Εξ όνυχος τον λέοντα

Με κάποια αυτοβιογραφικά στοιχεία, τα οποία παραμένουν πάντοτε υποταγμένα στη μυθοπλασία του, ο **Θεόδωρος Γρηγοριάδης** επιχειρεί στο καινούργιο του βιβλίο να ταξιδέψει στη νεανική και στην πρώτη ώριμη ηλικία του, φτάνοντας μέχρι και το παρόν, με φόντο το Παγγαίο (όπως το ξέρουμε από προηγούμενες συνθέσεις του), αλλά και το Πήλιο και την Αθήνα. Ο Γρηγοριάδης έχει επικεντρωθεί κατά τη διάρκεια της πολυετούς πεζογραφικής του παραγωγής στην ανάπτυξη πληθώρας μοτίβων: από τον ρευστό χαρακτήρα της σεξουαλικής ταυτότητας και τα πορώδη σύνορα ανάμεσα στους διακριτούς ρόλους τούς οποίους επιβάλλουν οι κοινωνικά και ηθικά οριοθετημένες διαφορές του φύλου μέχρι τη λειτουργία ενός μαγικού, συμβολικού και τελετουργικού κυκλώματος, όπου οι τόποι και η φύση διεκδικούν μια έκδηλα μυθική και ιερή υπόσταση. Το αρχετυπικό δίδυμο του έρωτα και του θανάτου, στην παγίδα του οποίου πέφτουν συχνά οι ήρωες του Γρηγοριάδη, δεν θα σφραγιστεί στον ανά χείρας τόμο από μυστηριακές τελετές και ανθρωποθυσίες, που δεν είναι παρά η άλλη όψη του ιερού, αλλά από την πατίνα του μνημονικού χρόνου και από ένα ισχυρό αίσθημα της απώλειας για όσους χάθηκαν. Τα κείμενα του βιβλίου, τα οποία ο συγγραφέας ονομάζει «διηγήσεις», μοιάζουν εσκεμμένα λειψά και αποσπασματικά. Ιστορίες του αρθρώνονται με ελλειπτικό τρόπο: σαν να μη θέλουν να καταλήξουν σε ολοκληρωμένο αποτέλεσμα, σαν να προτιμούν να πιάσουν εξ όνυχος τον λέοντα, σαν αντί του να αποκτήσουν ένα εύλογο βάθος να πρέπει να δείξουν τι ακριβώς κάνει μια ιστορία όταν μετατρέ-

Ο έρωτας και ο θάνατος παίρνουν πολλαπλές όψεις στα κείμενα του Θεόδωρου Γρηγοριάδη

πεται σε λογοτεχνία – ποια είναι η αφορμή της, ποιο είναι το βάρος που επενδύει στο περιεχόμενό της ο γραφιάς της, ποια ήταν η πραγματικότητα της στη ζωή και πώς μια τέτοια πραγματικότητα μεταπίπτει πλέον σε καλλιτεχνική έκφραση ή τι συμβαίνει περαιτέρω όταν η καλλιτεχνική έκφραση απειλεί να μεταμορφωθεί σε πραγματικό περιστατικό. Ο έρωτας και ο θάνατος θα πάρουν στα κείμενα του Γρηγοριάδη πολλαπλές όψεις: αγόρια που ερεθίζονται σεξουαλικά με φωτογραφίες των νοικάρηδών τους, κορίτσια που παρατούν τα αγόρια τους ενώ αργότερα εκείνα σκοτώνονται σε τροχαίο, γοητευτικοί και για τα δύο φύλα νεαροί που δεν προλαβαίνουν να μοιραστούν με τους άλλους τη νύχτα τους, αλλοτινοί βιαστές των οποίων η φήμη ασκεί

κάποια γοητεία στις γυναίκες μιας ύστερης εποχής, άνδρες που λατρεύουν τους παρηκμασμένους πορνοκινηματογράφους, κορίτσια που παθιάζονται για τον εραστή τους προτού μπουν σε λίστα δωρεάς οργάνων, αλλά και νεαρές υπάρξεις που δεν αναγνωρίζουν φύλο για τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους. Πέρα από τον έρωτα και τον θάνατο, στο βιβλίο δεν θα δυσκολευτούμε να βρούμε και την προβληματική των «άλλων»: των αλλόφυλων, των ξένων, των μεταναστών και των προσφύγων, όπως του Πομάκου στον οποίο η γλώσσα δεν υπάρχει η λέξη «θάλασσα», του Τούρκου και του Έλληνα που συμφιλιώθηκαν στον Πόλεμο της Κορέας, του «γύφτου» που υπερβαίνει με αρχοντική ευγένεια τον παλαιότερο προφηλακισμό του, του γηγενούς που ζει στο πετσί του το τι σημαίνει να περνιέται κάποιος για Αραβας, των κορτσιών της αθηναϊκής νύχτας που συναντιούνται με ανάπηρους στρατιωτικούς από τη Λιβύη ή των Κούρδων στην Ελλάδα και στη Σκανδιναβία. Στα διηγήματα του Γρηγοριάδη θα ανακαλύψουμε επίσης τις διαδρομές οι οποίες οδηγούν στις βιβλιοθήκες, στη βιβλιοφιλία και στις λογοτεχνικές αναγνώσεις μαζί με την αγάπη για την αγγλοσαξονική λογοτεχνία και την εμπλοκή του συγγραφικού προσώπου στη δράση και στον μύθο των κειμένων του. Λεπτότητα στον χειρισμό των δραματικών καταστάσεων, διακριτικό χιούμορ όπου επιβάλλεται, υποβλητική συμμετοχή της φύσης στα δρώμενα, ικανότητα υπαγωγής του μερικού και του τοπικού σε μια καθολικότερη προοπτική και θέαση: αυτά είναι τα χαρακτηριστικά με τα οποία μας συστήνεται το βιβλίο του Γρηγοριάδη, οι στέρεες εγγυήσεις που μας δίνει για το ποιόν και το βάρος του.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ
Η νοσταλγία της απώλειας.
Διηγήσεις
Εκδόσεις Πατάκη,
2022, σελ. 288,
τιμή 13,70 ευρώ